

Dr. Yeşim Toduk Akış

Bencillikten, bensizliğe gidiş yolculuğu...

KALBİNİ TOPLUMSAL HİZMET YAPMAYA ADAMIŞ, OLAĞANÜSTÜ SONUÇLAR GETİREN BİR LİDER SİNAN YAMAN. DAHA GÜZELİ, VAKTİNİN ÇOĞUNU, HAFTADA 100 SAATİNİ ÜLKEMİZDE EN ÇOK EKSİKLİĞİNİ ÇEKTIĞİMİZ KONUYA AYIRIYOR. 6 YILDIR LİDER YETİŞTİRİYOR. GENÇ LİDERLERİ BULUP, YETİŞTİRMEK İÇİN, BİNLERCE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ ARASINDAN ÖZENLE HER YIL 15 KİŞİYİ SEÇİYOR. VİZYONU İLE OLUŞTURDUĞU YOUNG GURU AKADEMİ (YGA) LİDERLİĞİNİ DE YETİŞTİRDİĞİ 2 YGA MEZUNUNA BIRAKTI KISA BİR SÜRE ÖNCE. BENCİLLİKTEN, BENSİZLİĞE GİDİŞ YOLCULUĞU OLARAK TANIMLIYOR BUNU KENDİSİ. BU SÖYLEŞİDE SİZLERE ÇOK SAMİMİ VE İQTEN BİR LİDERİ TANITMAK İSTİYORUM. TABİİ, EĞER TANIŞMADIYSANIZ... SİNAN YAMAN İSMİNİ UNILEVER'DEN AYRILIP, LİDERLİKLE İLGİLİ BİR KİTAP YAZDIĞI DÖNEMDE DUYMUŞTUM. NEREDEYSE BİR ŞEHİR EFSANESİ İDİ O ZAMANLAR. UNILEVER ŞİRKETİ'NDEKİ ÇOK BAŞARILI OLDUĞU SÖYLENEN PAZARLAMA KARIYERİNİ USTALIKLA DEVAM ETTİRMEK YERİNE, ŞİRKETİNDEN AYRILARAK, HAYALİNİ GERÇEKLEŞTİRECEKTİ...

Sinan Bey, okurlarımıza klasik olarak sizi tanıtmak isterim, kaç yılında doğdunuz, çocukluğunuz nerede geçti, hangi okullarda okudunuz?

İnsanoğlunun dünyadan ayrılıp, aya ilk ayak bastığı gün dünyaya gelmişim. 23 Temmuz 1969. Annem öğretmen, babam idealist bir hakim. Şu an oturduğum ev, benim 16. evim, memur çocuğu olarak Türkiye'yi baştan aşağı gezdik. Eğitim yolculuğu ise şöyle; Ankara Teğmen Kalmaz İlkokulu, ardından Ankara Atatürk Anadolu Lisesi, son durak ODTÜ.

İş hayatınıza nasıl başladınız, içinizdeki sosyal liderlik projeleri nasıl gelişti?

ODTÜ'de iyi bir öğrenci değildim, vaktimin çoğunu, anfilerde değil, ODTÜ ormanlarında geçirdim. İki önemli dostla tanıştım ODTÜ ormanlarında; Friedrich Nietzsche ve Yunus Emre. Mülakatlar sonucu Unilever'e başladım. 10 yıl kadar satış ve pazarlama kariyeri yaptım, global inovasyon takımında çalıştım. Yurtdışında pek çok ülkede araştırma ve eğitim programlarına katıldım, farklı kültürlerdeki liderliği anlama ve paylaşma şansım oldu. Son görevimde 22 ülkeden sorumlu olarak, global dünya markalarının uluslararası stratejilerini hazırlıyordum.

Siz kariyerinizde 2002 yılında farklı bir konuya eğildiniz. Bu geçişi ve Guru akademiyi nasıl kurduğunuzu okurlarla paylaşır mısınız?

Aslında farklı bir dönüş yaptım sayılmaz. Unilever'de çalıştığım dönemde de sosyal sorumlu yöneticilerden oluşan 40 kişilik bir grup kurmuştum. Ayda bir araya gelip, liderlikle ilgili son yazılan kitapları okuyor ve üzerinde tartışıyorduk. Sadece okuyan, konuşan bir felsefe klübü değildi, haftasonları da 2 saat şirketin yanındaki dezavantajlı ilköğretim okulunda- Mürvet Hanım İlköğretim Okulu- çocuklara okumayı, sıradışı düşünmeyi, yaratıcı yazmayı öğretmeye, sevdirmeye çalışı-

yorduk. Alışılan soğuk kütüphanelerden çok farklı, çocukların içinde bulunmaktan büyük keyif aldıkları bir kütüphane inşa ettik. Tüm masraflarını gönüllü olarak bizler karşıladık.

Bu sosyal sorumluluk projesi o dönemde iş yoğunluğumdan haftada 5 saatimi alıyordu. Şimdi haftada 100 saatimi alıyor. Hayalimiz yine aynı:

“Okuyan, düşünen, paylaşan, sosyal sorumlu geleceğin liderlerini yetiştirmek”.

Proje derinleşti ve genişledi. O zaman sadece 1 kütüphanede yapıyorduk, şu an Türkiye'de 20 ilde 64 YGA Yaratıcı Kütüphanesi'nde yapıyoruz. O zaman gönüllü sayımız 40 kişiydi. Bugün 40 bin kişi oldu.

Young Guru Academy (YGA) nasıl bir oluşum?

Vizyonu; daha iyi bir Türkiye, daha iyi bir gelecek için sosyal sorumlu liderler yetiştirmek olan, kar amacı gütmeyen uluslararası bir sivil toplum örgütüdür. Geleceğin liderlerini keşfeder, yetiştirir ve geliştirir. Lider adaylarının seçim süreci, Türkiye'nin ve dünyanın önde gelen üniversitelerinde -Harvard, Stanford, Berkeley gibi - YGA Liderlik Seminerleri ile başlar.

6000 aday arasından seçilen 2000 kişi, bu seminerlere katılır. Ardından, 200 kişiyle birebir mülakat yapılır. Seçilen 50 sıradışı lider adayı, YGA'nın sosyal sorumluluk projelerinde görev alır. 1 yıl boyunca ekip halinde çalıştıkları proje atölyelerinde, şu YGA şiiirindeki yetkinlikler açısından değerlendirilirler: Proje atölyelerinden seçilen 15 genç, İstanbul'da düzenlenen 1 haftalık yoğun YGA Uluslararası Liderlik Okulu'na katılır. Liderlik Okulu'nu başarıyla tamamlayan 7 lider adayı ise, ABD'de gerçekleştirilen 2 haftalık YGA Amerika Liderlik Kampı'na katılma hakkı kaza-

DÜNYAYI DEĞİŞTİRECEĞİNE İNANACAK KADAR İDEALİST,
HAYALİNİN ÖNÜNDEKİ ENGELLERİ GÖRECEK KADAR DA GERÇEKÇİ...
ENGELLERİ KALDIRMAYI DENEYECEK KADAR CESUR,
SIRADIŞI HAYAL ORTAKLARI İLE ÇALIŞABİLECEK KADAR DA UYUMLU...
KENDİNE YAPABİLECEĞİ EN BÜYÜK YARDIMIN,
BAŞKALARINA YARDIM ETMEK OLDUĞUNU BİLEN BİR BENCİLSENİZ...
SOSYAL SORUMLULUK SAHİBİ, BAŞARILI
ÇİFT KANATLI BİR LİDER OLMAYI HAYAL EDİYORSANIZ,
SİZİ TANIMAKTAN ONUR DUYARIZ...

nır. Bu YGA programında, genç liderler, 70'e yakın değerli konuşmacının başarı hikayeleri ile beslenip, vizyonlarını genişletirler.

Liderlik becerilerini; daha iyi bir dünya için birlikte kurdukları hayallerini sosyal sorumluluk projelerine dönüştürüp hayata geçirirken geliştirirler.

Sinan Bey, sizin yetişmelerinde katkıda bulunduğunuz bu gençler nasıl projeler yapmaktalar?

Bugüne kadar genç lider adaylarının oluşturduğu sosyal sorumluluk projeleri; "Oku Düşün Paylaş, Kör Liderler, İstanbul Kültür Elçileri, Yıldızlar Koruma Altında, Kardelen Öğretmenler Liderlik Kampı, Hizmetkar Liderlik ve Anadolu'ya Beyin Göçü" projeleridir. YGA, Oku Düşün Paylaş projesi ile 2000 yılından beri, "Okuyan, sıradışı düşünen ve fikirlerini özgürce paylaşan genç beyinler" yetiştirmek için 22 ilde, 64 YGA yaratıcı kütüphanesinde hizmet veriyor. Amerika Liderlik Kampı'nın ardından Li-

derlik Gelişim Programı başlar. Program kapsamında YGA mezunları, 6 haftada bir, Türkiye'nin farklı şehirlerinde bir araya gelirler. Liderlik Atölyesi ve Lider Koçluğu seansları yapılır. Detaylı bilgiye www.yga.org.tr sitesinden ulaşılabilir.

YGA sadece üniversite öğrencilerine mi açık olarak yürütülmekte?

Son 2 yıldır ilginç bir gelişme oldu, çok uluslu firmalar da bu programa dahil olmak istediler. YGA Liderlik Programı'na lisans, master ve doktora öğrencilerini kabul ediyorduk. Çokuluslu firmalar, şirketlerinden seçtikleri High Potential genç yöneticilerin de bu sıradışı Liderlik Programı'na katılmasını önerdiler. Önerdikleri adaylarla mülakat yaptık. Seçilenler YGA Liderlik Programı'na katılmaya hak kazandı. İki senedir Liderlik Programı'na Fritolay, Garanti Bankası, Unilever, Turkcell'den de genç yöneticiler aldık, şimdi bu yöneticiler, şirketlerinin sosyal sorumluluk projelerine kalpten ve içten liderlik etmekte.

YGA bünyesindeki gençlere nasıl hayaller kurduruyorsunuz?

Bu gruba özgür beyinler diyorum. ODTÜ'de yaptığım bir konuşmada gençlere dedim ki: "Sizler ODTÜ'lü olarak, bir işe girmeyi değil, bir iş kurmayı hayal edin. İyi bir iş kurup Türkiye'nin önünü açmayı hayal etmelisiniz, istihdam yaratmayı hayal etmelisiniz. Bizim 20 yıl önce kurduğumuz hayallerin ayısını kurarsanız, Türkiye ileri gitmez, daha ötesini düşünmeniz lazım."

Liderlikte "Bencilliğin yerini bencillik alacak" derken ne demek istiyorsunuz? "Kendine yapabileceği en büyük yardımın başkalarına yardım etmek olduğunu bilen benciller, liderliği yeniden tanımlayacak" diyorsunuz. Bu nasıl bir öğrenme süreci olacak?

IBM şirketi dünya çapındaki world pre-

HAYALİM DAHA İYİ BİR
TÜRKİYE, DAHA İYİ BİR
GELEDEK İÇİN GENÇLERİN
HAYAL KURMALARINI,
HAYALLERİNİ
PROJELENDİRMELERİNİ,
PROJELERİNİ HAYATA
GEÇİRMELERİYDİ.
ONLARIN ÖNÜNÜ
AÇIP PROJELERİNİ
HAYATA GEÇİRMELERİNE
YARDIM ETTİĞİMDE
ASLINDA BENİM HAYALİM
GERÇEKLEŞMİŞ OLUYOR.

sident adayı HP üst düzey yöneticilere çok özel bir program başlattı. 3 ay boyunca bu takım Vietnam'da yaşayacak. Vietnam'da önemli bir sosyal yaraya çözüm bulmak için sosyal sorumluluk projesi üretecekler.

Bencillik yerine bencisizliğin olduğu, krediyi kimin aldığına önemli olmadığı iklimlerde şirketler başarılı olacaktır diye düşünmekteyim. Liderlik kabiliyetleri artık Harvard'ın yuvarlak anfilerinde değil, hayatın içinde, daha iyi bir dünya için birlikte sosyal sorumluluk projeleri üretirken ve hayata geçirirken geliştirilecek. Bu yepyeni bir liderlik kavramı. Bu vizyona sahip bazı çok uluslu firmaların üst düzey yöneticileri - Fritolay, Boehringer Ingelheim, Tesco, Eureko, Yapı Kredi Yatırım- gibi YGA'nın sosyal sorumluluk projelerinde aktif görev almaya başladılar.

Bugün siz liderlik kavramını nasıl aktarıyorsunuz?

Önümüzdeki dönemde liderliğin tanımı değişecek. Karizmatik, havalı, süslü cümleler kuran liderlerin yerini, daha az konuşan, daha çok iş yapan, dışa dönmeyen önce içe dönmüş, içi zengin, içten ve mütevazı, liderler alacak diye düşünüyorum.

Kendine yapabileceği en büyük yardımın başkalarına yardım etmek olduğunu bilenler, liderliği yeniden tanımlayacak. IQ, EQ'nun yerini, yeni bir kavram alacak: CQ-Vicdani Zeka.

Sokaklarda daha çok görme engelli olacak. Metrolarda daha çok insan kitap okuyacak. Daha çok üniversite mezunu, kariyerine başlamadan önce sivil toplum örgütlerinde daha iyi bir Türkiye için gönüllü görev alacak.

20 Aralık günü Lütfi Kırdar Kongre Sarayı'nda düzenlenen Liderlik Konferansı'ndan bahsedersiniz ?

Bu yıl düzenlenen YGA Liderlik Konfe-

ransı'na, 73 üniversiteden 5086 başvuru arasından seçilen 1800 lider adayı katıldı. "Kendi potansiyelinin ve değerlerinin farkında olan, daha iyi bir Türkiye ve daha iyi bir dünya için hayal kuran ve bu hayalleri projelendirip hayata geçiren genç liderler yetiştirmeyi amaçlıyoruz. Sadece başarılı bir kariyere sahip olmayı isteyen tek kanatlı liderler değil; hem başarılı hem de sosyal sorumlu olmayı hayal eden çift kanatlılar..." bizim hedefimiz.

Sinan Bey, bundan sonrası için sizi en çok neler heyecanlandırıyor?

6 yıl evvel Young Guru Academy'yi kurarken benim bir hayalim vardı, seçtiğimiz lider adayları da bu hayalin ortaklarıydı. Üniversiteden mezun oldular, YGA Uluslararası Liderlik Okulu ve Amerika Liderlik Kampı'nı başarıyla tamamladılar, değişik firmalarda profesyonel göreve başladılar.

Aynı zamanda kendi sosyal sorumluluk projelerine liderlik ediyorlar, onların hayalleri var, şimdi ben onların hayal ortağım. Şu an beni en çok heyecanlandıran, onların hayallerini gerçekleştirmelerine yardım etmek.

Hayalim daha iyi bir Türkiye, daha iyi bir gelecek için gençlerin hayal kurmaları, hayallerini projelendirmeleri, projelerini hayata geçirmeleriydi.

Onların önünü açıp projelerini hayata geçirmelerine yardım ettiğimde aslında benim hayalim gerçekleşmiş oluyor. Özetle, tüm bunları kendim için yapıyorum. Kendime yapabileceğim en büyük yardımın başkalarına yardım etmek olduğunu düşünen bir bencim ben.

**BENCİLLİK YERİNE
BENSİZLİĞİN OLDUĞU,
KREDİYİ KİMİN ALDIĞININ
ÖNEMLİ OLMADIĞI
İKLİMLERDE ŞİRKETLER
BAŞARILI OLACAKTIR DİYE
DÜŞÜNMEKTEYİM. LİDERLİK
KABİLİYETLERİ ARTIK
HARVARD'IN YUVARLAK
ANFİLERİNDE DEĞİL,
HAYATIN İÇİNDE, DAHA
İYİ BİR DÜNYA İÇİN BİRLİKTE
SOSYAL SORUMLULUK
PROJELERİ ÜRETİRKEN
VE HAYATA GEÇİRİRKEN
GELİŞTİRİLECEK. BU
YEPYENİ BİR LİDERLİK
KAVRAMI.**